

TONCA IZ LONCA

Kratka vsebina prvih dveh delov

(Mnogi novi naročniki »Vrtca« bi radi poznali vsebino prvih dveh delov naše uvodne povesti. Zato jo navedemo tukaj. Konca pa kar ne smemo razodeti, le to vam lahko povemo, da boste doživljali s Toncem še prečudne stvari, kakršnih niste zlepa ob kakšni povesti. Izteče se pa vse tako lepo, da se lepše ne more. — Opomba uredništva.)

Tam nekje v gorah je bila vas, v kateri sta živela čevljar Tona in njegova žena Polona. Pred hišo je rastle hruška medenka in pod njo je bila klop. Tona in Polona nista imela otrok, a sta jih želela. Bilo je na tiho nedeljo. Šla sta k maši in Poloni je bilo hudo, ko je mislila na Jezusa, ki je moral bežati pred Judi in se skriti. Če bi ona živela takrat in imela hišo blizu Jeruzalema, bi ga sprejela pod streho... Pred možem se je vračala iz cerkve in še vedno mislila na Jezusa. Na obcestnem kamnu pod njeno hišo je tedaj počival romar. Polona ga je povabila v svojo revno hišo. Popotnik se ni branil. Medtem ko je Polona pripravljala kosilo, je sedel pred hišo pod hruško. Ko je prišel še Tona, je bilo kosilo pripravljeno in so jedli. Tonu in Poloni je bilo ob popotnem romarju tako čudno, toplo in veselo pri srcu. Vse sta mu zaupala, tudi to, da nista srečna, ker nimata otrok. Tona je menil, da bi jih Poloni ne bilo preveč, ako bi jih imela, kolikor je boba v vreči, ki je stala ob peči. Popotni se je ob slovesu mlo nasmehnil, viaknil romarsko palico mimogrede v vrečo ter dejal, naj zaupata v Boga. Tona in Polona sta gledala za njim in se jima je zdelo, kakor bi odhajal v prečudno zarjo... Ko je izginil v gozdu, sta zaslišala neznansko lajanje in kričanje. Popotni se je ustavil ob Gozdulji in ji je gotovo prigovarjal, naj bi se držala božjih zapovedi, za katere se ni zmenila. S psom Črninom, ki je bil prava hudoba, je zmogla vse. Ljudje so sodili, da je čarovnica.

Čevljarju Tonu so pošla drva. S Polono sta šla v gozd, medtem ko se je doma ob zadnjem panju kuhaj v loncu bob. Ogenj je plapolal in po svoje govoril, v loncu pa se je začelo čudno življenje. Bob za bobom je silil v loncu na površje in bilo je govorjenja in ugibanja, da nikoli tega... Ko sta se Tona in Polona vrnila vsak s svojo butaro, je bil bob še vedno trd. Polona je potaknila, Tona pa je odšel pod hruško in na klopi zadremal. V sanjah je doživljal prečudne stvari o popotnem romarju, o Gozdulji in o sebi. V gozdu je bil, nabiral drva, a ko jih je hotel povezati, se mu je sleherna tria spremenila v kačo. In še hujše stvari je doživel. Po njem bi bilo, če bi ga popotni ne rešil pred Gozduljo... Zdramil se je, a bob le še ni bil kuhan. Tona je bil jezen, Polona pa je začela jokati, češ da nima nikogar, ki bi skrbel za kuho. Beseda je dala besedo in prišla sta na otroke. Tona je v jezi rekel, da bi nemara bila le zadovoljna, ako bi jih imela, kolikor je boba v loncu. Polona je pritrdila in tedaj se je zgodilo, da so začeli skakati iz lonca majčkeni otročički. Kar kmalu jih je bila vsa kuhinja polna. Mrgoleli so po tleh, da je bilo smešno. Tona je zdijval. S škornji je teptal otročičke, dokler ni pokončal vseh. Polona jih ni mogla rešiti in vsa žalostna je očitala možu trdosrčnost ter menila, naj bi vsaj enega pustil. Tedaj se oglasi iz odprte hiše droben glasek: »Saj sem še jaz tu!« Opa sta bila vesela in šla v hišo iskat otročička. Nista ga mogla najti, dokler ni povedal, da je v škornju, kamor se je pred jeznim možem skril. Tona in Polona se malega nista mogla nagledati. Od srca sta se smejala, ko sta videla, kako je pameten. Tona mu je takoj napravil čevljičke, Polona pa oblečko.

Ko je Polona nesla trupelca pokopat v vrt pred hišo, je šla mimo Gozdulja s Črninom. Črčina je potem vleklo v vrt, kjer je izkopal trupelca; in njegova gospodinja je izvedela, da se je pri Tonu in Poloni zgodilo nekaj nenavadnega...

(Nadaljevanje na 3. strani ovitka.)

»Vrtca« izhaja prvi dan v mesecu, osemkrat med šolskim letom in velja z dvema mladinskima knjigama na leto din 22⁵⁰, ali 9 mesecev po din 2⁵⁰. List izdaja »Slomškova družba« v Ljubljani. Zanj odgovarja Ivan Štrukelj. Glavni in odgovorni urednik France Ločniškar v Ljubljani VII, Goriska 29. Sklep uredništva do 5. dne v mesecu. — Uprava »Vrtca« je v Ljubljani, Kopitarjeva ulica št. 2 (H. Ničman). — Tiska ga Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani (K. Čeč).